Aan de Tweede Kamer t.a.v. de vaste Kamercommissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (cie.szw@tweedekamer.nl)

Datum 17 november 2026	Bijlage(n) -
Contactpersoon Maarten Hijink (maarten.hijink@valente.nl)	Doorkiesnummer 06-14855465
Onderwerp Commissiedebat Participatiewet	Ons kenmerk VA26-037

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 25 november voert u het Commissiedebat over de Participatiewet. Bestaanszekerheid is voor iedereen van groot belang, en in het bijzonder voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Bestaansonzekerheid kan leiden tot extra stress, meer psychische klachten en verergering van andere problemen[1]. Daarom zijn duidelijkheid over het inkomen en een overheid die naast mensen staat essentieel. De relatie tussen psychische kwetsbaarheid en participatie is evident: ongeveer 40% van het langdurige verzuim heeft een psychische achtergrond en dit aandeel groeit. Mensen met psychische klachten participeren minder vaak en hebben vaker een lager inkomen. Ook ervaren mensen in de bijstand vaak psychische klachten. Om de participatie van mensen met een psychische kwetsbaarheid te verbeteren, stellen MIND, de Nederlandse ggz, en Valente voor:

- Borg de regionale samenwerking tussen de domeinen zorg en werk & inkomen
- Zet de pilot no-risk langdurig bijstandsgerechtigden door
- Maak IPS toegankelijk voor dakloze mensen: stel hiervoor budget beschikbaar én voor IPS-O
- Stel projectfinanciering beschikbaar voor landelijke IPS-ondersteuning (ggz)-instellingen
- Maak de uitkering overdraagbaar bij verhuizing naar een andere gemeente
- Maak uitzondering mogelijk voor voedingsgeld P-wet-uitkeringsgerechtigden met Wlz-Vpt

Borg de regionale samenwerking tussen de domeinen zorg en werk & inkomen

In 2026 loopt het project Hoofdzaak Werk ten einde. Door dit project werd samenwerking tussen de domeinen van zorg en werk & inkomen versterkt. Net als Divosa pleiten we ervoor dat deze samenwerking geborgd wordt. Deze domeinen werken niet altijd vanzelfsprekend samen.

Vraagt u de minister op welke wijze de samenwerking tussen het zorgdomein en het domein van werk en inkomen geborgd is bij beëindiging van het project Hoofdzaak Werk?

Zet de pilot no-risk langdurig bijstandsgerechtigden door

Wij betreuren het dat de pilot no-risk polis voor langdurig bijstandsgerechtigden geen doorgang vindt. Uitbreiding van de no-riskpolis kan immers bijdragen aan een stimulans bij werkgevers om meer doelgroepen een kans te geven op de arbeidsmarkt. Juist inwoners die langdurig bijstand ontvangen zouden hiermee geholpen zijn. Zij hebben niet vanzelfsprekend kans op een baan. Ook stopt het experiment om vanuit de IVA (WIA) en Wajong een stap te zetten naar werk, terwijl mensen met inkomenszekerheid vaak de rust vinden om wel weer een stap te zetten naar werk.

Vraagt u de minister of hij bereid is te onderzoeken of deze pilot alsnog kan worden gestart en de pilot voor Wajong en WIA voor arbeidsongeschikten naar werk weer voort te zetten?

[1] Trimbos september 2026 Verband tussen maatschappelijke zorgen en het hebben van een psychische aandoening - Trimbos-instituut

Maak IPS toegankelijk voor dakloze mensen en stel budget beschikbaar hiervoor én voor IPS-O

IPS (Individuele Plaatsing en Steun) begeleidt effectief mensen met psychische problemen naar betaald werk.[2] [3] [4] We vinden het dan ook positief dat de minister voornemens[5] is de IPS regeling voor de gemeentelijke doelgroep te verlengen tot en met 2032. Toch kan IPS meer mensen bereiken.. Internationaal wordt IPS namelijk ook met succes ingezet voor mensen die dakloos zijn.[6] In Nederland is dat echter nog niet mogelijk. Wij pleiten hiervoor omdat dakloze mensen vaak extra kwetsbaar zijn, een verhoogd risico op psychische problematiek kennen en minder participeren. IPS wordt al wel ingezet om jongeren te begeleiden bij het volgen van onderwijs. Wij verwelkomen dit, maar zien dat daarvoor geen aanvullend budget beschikbaar is gesteld.

Vraagt u de minister om IPS ook toegankelijk te maken voor dakloze mensen, en extra budget te reserveren voor zowel IPS-O als de extra deelnemers uit de dakloze doelgroep?

Stel projectfinanciering beschikbaar voor landelijke IPS-ondersteuning van (ggz)-instellingen

Daarnaast is projectfinanciering nodig voor landelijke ondersteuning van (ggz-)instellingen die IPS willen gaan aanbieden. Het implementeren van IPS vraagt meer dan alleen het opleiden van professionals. Instellingen hebben ondersteuning nodig bij vragen over de inrichting en implementatie van IPS binnen de organisatie, het opbouwen van het benodigde netwerk met partners op het gebied van zorg, werk en inkomen, en het aantrekken en opleiden van professionals. Een landelijke ondersteuningsstructuur kan instellingen hierbij begeleiden, kennis en ervaring bundelen en helpen om IPS op een goede en duurzame manier te implementeren. Ook voor de verdere implementatie van IPS-O is deze landelijke ondersteuning nodig.

Vraagt u de minister om projectfinanciering beschikbaar te stellen voor landelijke IPS-ondersteuning?

Maak de uitkering overdraagbaar bij verhuizing naar een andere gemeente

De 'Participatiewet in balans' maakt het mogelijk bijstandsuitkeringen met terugwerkende kracht toe te kennen. Toch blijven er problemen, vooral als mensen verhuizen tussen gemeenten, bijvoorbeeld bij in- of uitstroom bij opvang of beschermd wonen. Kwetsbare mensen moeten bij een verhuizing dan vaak opnieuw een uitkering aanvragen, waardoor langere tijd inkomensonzekerheid ontstaat.

Vraagt u de minister het mogelijk te maken om bij verhuizing naar een andere gemeenten de Participatiewet-uitkering mee te nemen naar een andere gemeente?

Maak uitzondering mogelijk voor voedingsgeld voor P-wet-uitkeringsgerechtigden met Wlz-Vpt

Bij het combineren van een Participatiewet-uitkering met een 'volledig pakket thuis' (Vpt) uit de Wlz kunnen inkomensverschillen ontstaan tussen vergelijkbare cliënten, afhankelijk van hun woonplaats en/of ze zelf kunnen koken. Sommige aanbieders storten een maaltijdvergoeding op de rekening van de cliënt, waarmee cliënten zelf hun maaltijd regelen. Sommige gemeenten rekenen deze maaltijdvergoeding mee als inkomsten bij het vaststellen van de uitkeringshoogte.

Vraagt u de minister of gemeenten standaard kunnen afzien van een bijstandskorting in geval van voedingsgeld vanuit een Vpt? Indien dit niet mogelijk is, zijn er uitzonderingen mogelijk?

Wij wensen u een goed debat toe. Bij vragen, neem dan gerust contact op met onze adviseurs public affairs.

Met vriendelijke groet,

Dienke Bos	Maarten Hijink	Jeroen Pepers
directeur/bestuurder MIND	directeur Valente	directeur de Nederlandse ggz

[2] Uit het Landelijk jaarrapport resultaten werkmonitor 2023 en 2024 (Kenniscentrum Phrenos) blijkt dat in 2024 7107 cliënten een IPS-traject gevolgd waarbij 52,1% is geplaatst in betaald werk.
[3] Feiten en cijfers rondom werken met een psychische aandoening
[4] Zie: Kennissynthese Arbeid en psychische (Trimbos) en Panel Psychisch gezien (Trimbos)
[5] Aanbiedingsbrief ontwerpregeling verlenging Subsidieregeling IPS-trajecten voor gemeentelijke doelgroep
[6] How IPS helps people out of homelessness, Homelessness and rough sleeping: IPS, Groundbreaking project aims to transform employment outcomes for people experiencing homelessness, IPS Trial to Improve Employment for Homeless People